

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. VII. Præceptio quinta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

ria. O quanta grandi nonnumquam molimine incipimus, & non perficimus: diebus aliquot, vel hebdomadibus, vel etiam mensibus, quandoque annis cæpto instissimus, remittimus paulatim & difficultatim cedimus, denique simul omnia cadunt; nec cæpta perveniunt ad consummationem. Voluntas hominis defultoria profus est levitatis. Revera Sardum illum Tigellium decorè agimus:

Nil aequale homini fuit illi: saepe velut qui Currebat fugiens hostem: persape velut qui Lunas sacra ferret: habebat saepe ducentos, Sape decem servos

Horat. lib. 1. Sat. 3.

Terent. 1. de Terentia mil. act. 1. cap. 1.

Dom. c. 32. vers. 4.

Esai. c. 6. vers. 13.

Eccl. cap. 1. vers. 12.

Luc. cap. 14. vers. 30.

4. Non minus in patiendo necessaria est perseverantia, quam in agendo. Non raro incipimus pati cum laude, sed ante finem finimus, & bonum principium corrumpimus malo fine, promeritaque jam collecta effundimus demum impatientia. Aperè pronuntiat Christus: Nemo mitens manum suam ad aratrum (crucis) & respiciens retro, aptus est regno Dei. Patientia opus perfectum habet. Bernardus ad hanc perfecti operis consummationem nos exstimulans, Neminem audiamus, inquit, non carnem & sanguinem, non spiritum quemlibet descensum à Patre, nisi cruce suadentem. Perstamus in cruce, moriamur in cruce: depomamur aliorum manibus, non nostrà levitate. Virtus in pace acquiritur, in pressurâ probatur, approbatur in victoriâ. Sola perseverantia meretur virtus gloriam, coronam virtutibus. Profus absque perseverantia nec qui pugnat victoriam, nec palmam victor consequitur. Vigor virium, virtutum consummatio est; nutrit ad meritum, mediatrix ad præmium; foror est patientiæ, constantiæ filia, amica pacis, amicitiarum nodus, unitatis vinculum, propugnaculum sanctitatis. Tolle perseverantiam, nec obsequium mercedem habet, nec beneficium gratiam, nec laudem fortitudo. Denique non qui cæperit, sed qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit. Matt. c. 10. Saul cum esset parvulus in oculis suis, Rex est super Israël constitutus: non perseverans in humilitate, & regnum amisit & vitam. Si cautela Samsonis, si Salomonis devotio perseverantiam retinissent, nec ille profectus, nec iste viribus. Ah neuter cecinit, Consummatum est. Omnibus istis Siracides graviter indignatus, Va, inquit, his, qui perdidit sustinentiam. Eccl. cap. 2. Heu quanti sustinentiam hanc perdidit! Lasciviores aliquandiu cum Christo paupertatis crucem sustinuit, sed avaritia victus, & excusso jugo in præceptis abiit. Cui tamen commissum scelus condonari potuisset, nisi patientiam tam sceleratam elegeret. Latronum alter in bonam fuerat deductus semitam, nisi eum impatientia Latronum transversum egisset ad inferos. Potuisset, sed noluit canere: Consummatum est. Licinii imperatoris ævo Sebastiani quadraginta milites sub frigidissimo caelo, aut nudi in lacu frigore mori, aut vicinâ tepidarium subire jubebantur, qui facere diis mallet; omnes constantissimè cecinerunt, Consummatum est. Unicus è martyre transfuga factus in proxima se se balnea recepit. Potuisset miser brevi patientiâ immortalē vitam obtinere, si mortem non fugisset, sed infelix dum luctam consummare renuit, & vitam quærit, vitam perdidit.

Quantum verò alii annis pluribus sustinentiam constantissimè retinuerunt! Tarcentis Paulus carmen illud, Consummatum est, ingenti spiritu cantans, Bonum certamen, inquit, certavi, cursum consummavi, fidem servavi; in reliquo reposita est mihi corona justitiæ. Paulus Thebæus eremicolarum princeps, plus Decium quàm eremum horruit. Quindecim annorum adolescens in solitudinem profugit, ubi spelunca reclusus, una eademque arbor palma & vestem & victum dedit. Hic vigiliis, precibus, jejuniis Deo constantissimè servavit, & vitam ad annum centesimum tertium extendit. Perseveravit in cruce Paulus ultra centenos annos, demum hilaris cantavit, Consummatum est. Antonius Ægyptius domi suæ nobilis, annos octodecim natus, loca deserta petiit, & in iis ad annum centesimum quintum in summâ vitæ inopiâ, inter horrendas dæmonum tentationes & plagas permansit. Qui & ipse lætus demum cecinit, Consummatum est. Timotheus & Maura conjuges superatis jam pluribus tormentis in crucem affixi sunt, in eâque ipsis novem diebus pependit vivi. Eo tempore toto mutuis sese hortatibus ad fidei constantiam animantur. Demum & ipsi lætissimum hoc epiphonema cecinerunt, Consummatum est. Optimè dixit Hieronymus: Non quaeruntur in Christianis initia, sed finis. Sola usque in finem perseverantia coronatur. Ut servemus fidem, aspiciamus in auctorem fidei, & consummatorem Jesum Christum.

nam viator conficitur.

Matt. c. 10. vers. 22.

Eccl. cap. 2. vers. 16.

Eccl. cap. 2. vers. 16.

Judg. Iscariotes, alter

Latronum alter

Urus è 40. militibus.

Paulus Thebæus

2. Tim. c. 4. vers. 7.

Paulus Thebæus

Antonius Ægyptius

Timotheus, & Maura conjuges.

5. Perseverantia necessaria est in consummando.

Apoc. cap. 2. vers. 10.

Martial. lib. 12. epigr. 47.

Ad finem vitæ mala omnia patienter & constantiter sunt toleranda.

B

C

D

S. VII. Præceptio quinta.

V. Perseverantia denique necessaria est in consummando, quæ fidem teneat, usque dum animum agat. Hanc ocellus Domini Joannes exigens, Esto fidelis, inquit, usque ad mortem, & dabo tibi coronam vitæ. Inter humanas miseras sunt quædam, quas catenatas diximus & perpetuas. Quo in genere numerandam discors conjugium, cum duo conjuges valde dissidentes inter alternantia probra sibi inter se objiciant:

Nec possum tecum vivere, nec sine te.

Hic lis è lite seritur; bellum intestinum, atrox, diuturnum nutritur; longa miseriarum catena trahitur. Grande malum, & quandoque remedio nulli opportunum. Huic adnumeramus ad æternos carceres damnari, trimeribus perpetuis affigi, paupertate onerosâ, immediabili premi, mortis aut cormeliis insanabilibus jactari. Quidquid horum sit, exhauriendus est usque ad fundam

CAPUT VII.

Septima Christi morientis cygnea modulatio: Pater in manus tuas commendo spiritum meum.

Hebraeus dux Gedeon trecentos milites suos, quos divino jussu selegerat, eo impetu immisit in hostem, ut Madianitarum omnes copias fugarent fuderintque. Turmæ hujus armatura, gladius, vacuâ lagenâ lampas inclusa, clamor unanimitis & tuba. Ita Gedeon, quod liber Judicum testatur, divisit trecentos viros in tres partes, & dedit tubas in manibus eorum, lagenasque vacuas, ac lampades in medio lagenarum. Et dixit ad eos: Quod me videritis facere, hoc facite; ingrediar partem castrorum, & quod fecero, sectamini.

Dominus Jesus Dux noster, Gedeon verissimus, humanæ gentis vindex desideratissimus, sua morte Hiericho muros subruit, avernales exercitus omnes debellavit, non ferro, sed ligno. Jamque acturus animam, clamas voce magnâ, Pater, ait, in manus tuas commendo spiritum meum. Hæc Domini fuit suprema in cruce oratio. Nam, quod Lucas addit, Et hæc dicens expiravit. Hoc nostri oloris funebre, sed suave carmen, quâ cepimus methodo explanabimus.

S. I. Voces singula breviter expensa.

Ille ipse, quem dixi, Gedeon noster cælo descendit, non pacem sed gladium missurus, adolescenti prodigo ex parte non absimilis. 1. Dissipavit omnem substantiam suam: sicut quidem amore nostri amicos, velles, famam, lacrymas, sudorem, sanguinem, vires, vitam, animam, bona omnia amisit. 2. Cum Judæis, Publicanis, Pharisæis, hominibus improbißimis humaniter vixit non enim venerat vocare justos, sed peccatores. 3. Cum annum ageret duodecimum, triduo iugebatur ut perditus, demum in templo repertus. Iterum sub mortis tempore triduo amissus, in inferis, Patrum limbo invenendus. Si descendero in infernum, ades. Nos ipsos suaviter subinde ita perdamus, ut perdi non possimus: abdamus nos templo, hoc est, cælo aut orco. Cælum numinis templum: Dominus in templo sancto suo. Equè conducit tartaro quandoque se abdere. Consilium est Palatræ Descendant in infernum viventes, ne scilicet descendamus morientes. 4. Ingemiscens prodigus, Quanti, ait, mercenarii in domo patris mei abundant panibus, ego autem hic fame pereo? In cruce Christus dixerit: Quot Angeli in domo Patris mei abundant omni voluptate, ego autem hic fame sitique morior! 5. Ibo igitur ad Patrem, & dicam ei: Pater, in manus tuas commendo spiritum meum.

Hæc ultima morientis verba, verè acutus in pectore Matris fuerunt gladius, qui & piorum animos transcendat. Cum rebellem filium Absalonem fugerit David pater, hæc ipsa verba pronuntiavit: In manus tuas commendo spiritum meum. Non incredibile, quod aliqui censent, à dicto illo, Consummatum est, Christum Psalmo trigésimo inchoato pervenisse ad illa usque verba: In manus tuas commendo spiritum meum. Nos voces singulas strictim expendamus.

I. PATER. Primum hæc & prope ultimum in cruce verbum fuit. Pater, dimitte: Pater commendo. Affectus hic ingens, summa fiducia. Ita in adversis omnibus, & in ipso mortis accessu succlamandum ad Deum: Tibi me, Pater, tibi spiritum meum meaque commendo. Tuam, Pater, gloriam quæsi, non meam, ex tuâ voluntate, non meâ, feci omnia. Nec acerbissima mors hac obedientiâ me avellit, in hac moriar. Tempus est, ut revertar ad te, qui in hunc orbem misisti me.

II. IN MANUS T. V. A. S. Illas cæli terræque acce-

dum amarus calix, dum tandem liceat dicere, Consummatum est. Calicem dedit nobis Pater, non bibemus illum: Quidquid calamitatis usquam aut crucis est, à Deo est. Quamcumque autem Deus imponat crucem, ferenda est. Neque verò tantum hoc onus portandum, sed pendendum & moriendum in eo. Ultimus hic actus, posse dicere, Consummatum est, E cruce in paradysum iter tutum est. Sed vitæ finem quisque nostrum audiet: Consummata est vita tua, completus est labor tuus, voluptas pariter & dolor finiunt.

Quâ perseverantiâ consummarunt tot teneræ virgines, purique medio luxu nati, inter delicias educati, quos forma, opes, amicorum turba, spes honorum maxima ad vitæ licentiam trahebant? Et tamen inter malorum irritamenta, inter tot blandimenta fortunæ steterunt impavidi, nec cervicibus mundo flexerunt, steterunt opum, honorum, voluptatum contemptores. Non defuerunt amicorum & parentum indignationes, minæ, contemptus, spoliationes, vincula, verbera, mors ipsa: steterunt interitici, inter crudeles carnicificum manus, inter forçipes & candentes laminas, inter immitia flagra, belluarum dentes & unguilas, fornaces igneas, steterunt ridetibus ac modulantibus similes. Illis dulce fuit & pati pro Christo, & mori.

Quid nos torpidi, quid simile conamur? Quin animos erigimus, & amorem nostrum in Christum crucifixum non verbis, sed factis, & insigni constantiâ testamur?

Quantum erit illorum gaudium, qui tam brevi cursu feliciter consummato, coronâ se cingi sentient immortalis & æternâ? quantum illorum, qui pro fugacissimarum rerum neglecta præmia sibi viderint parata, nullis sæculis desitura; pro contemptu opum, omnium æternitatis divitias; pro dabiis & fugitivis honoribus, cæleste regnum non morituris honoribus perpetuum?

Felices ac beatæ nimis animæ, quæ in fine vitæ poterunt cum divino Paulo cantare: Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi. In reliquo reposita est mihi corona justitiæ; aut cum Christo suo: CONSUMMATVM EST. Transiit labor, effugerunt molestiæ, dilapsa pericula, adversorum nulla memoria, nihil meroris superest, siccata lacrymæ, præteritorum sudorum & damnorum nullus sensus, deterta lamenta omnia, in manu sunt regna numquam eripienda.

Infelices nimium animæ, quæ pro securis fallacia, pro solidis vacillantia, pro plenis inania, pro profuturis noctura, pro victuris moritura, pro æternis momentanea elegerunt, quæ ut suas sibi voluptates, commoda, delicias, honores tuerentur, neglexerunt facili, ut putabant, dispendio æterna; quarum omne studium, sollicitudo, cura, cogitationes, labor & sudor omnis in peritura ibat. His veniet inexpectata mors finem caducis bonis omnibus allatura. Clamabunt & hi miseri, Consummatum est, sed sensu animoque planè alio; nec priorum more, sed dolore pleni ob tam celerem & improvisam rerum hic amatarum consummationem; pleni more ob honorum, deliciarum, opum, quas vix gustaverunt, tam lacrymabilem fugam. Jamque frustra ingeminarè preces, frustra lamenta; frustra prætendi nobilitatem, eruditionem, ætatem, famam, vires, formam; frustra divitias, dignitates, regna, purpuram, sceptrâ; frustra favores Principum, cognatorum turbam, amicorum potentiam; jam frustra esse omnia. CONSUMMATVM EST. Nunc igitur, quisquis es, in auctorem fidei, & Consummatorem Jesum aspice. Ut vivas, vince. Desideras transitum & cruce in paradysum? In cruce consumma.

Reprobi dolore pleni clamabunt, Consummatum est.

2. ad Tim. 6. 4. 7.

Consummatum est.